

persdossier

Bruggemuseum-Gezelle nieuwe permanente opstelling

BRU
GGE
WERELDERFGOEDSTAD

Musea Brugge

Met steun van de
Vlaamse overheid

bruggemuseum

Heringerichte Bruggemuseum-Gezelle opent de deuren

Het Bruggemuseum-Gezelle werd in zijn kleine eeuw van bestaan al meerdere malen heringericht. De vorige museumopstelling dateerde van 1999. Vanaf 30 april 2011 kan de bezoeker in een nieuwe museumopstelling (weer) kennismaken met het werk van Guido Gezelle (1830-1899). Het museum is ondergebracht in het geboortehuis van de dichter en wordt omringd door een prachtige tuin.

Aan de hand van vijf thema's kan de bezoeker proeven van het heel diverse oeuvre van Gezelle. Het gaat om thema's die centraal stonden in het leven en het werk van de dichter: natuur, religie, vriendschap en taal- en volkskunde. Het vijfde thema, traditie en vernieuwing, slaat meteen ook de brug naar de moderne literatuur.

Tijdens het weekend van 30 april en 1 mei zwaaien de deuren van het museum weer open. Op zaterdag 30 april kan men vanaf 13.30u. tot 17u. het museum bezoeken. Er staan allerlei activiteiten op het programma: wandelingen, rondleidingen, voordracht, muziek en een kinderatelier. Op 1 mei is het Erfgoeddag (10u. tot 18u.) en laten deelnemers van een workshop rappen horen hoe zij zich hebben laten inspireren door Gezelle.

Heringerichte Bruggemuseum-Gezelle opent de deuren

Op 30 april 2011 opent het Bruggemuseum-Gezelle opnieuw de deuren. Het museum werd volledig heringericht. De vorige museumopstelling dateerde van het Gezellejaar 1999. Begin 2010 maakte deze plaats voor een tijdelijke, minimalistische opstelling in het kader van het project 'Poëzie in Dubbeltijd'. Het museum vormde toen met een selectie van vijf gedichten van Gezelle het startpunt van een poëzieroute. Het was steeds de bedoeling na afloop van het project Gezelle weer ruimer aan bod te laten komen in zijn geboortehuis, waarin het museum is ondergebracht.

Uitgangspunt

Met het oog daarop startte in het voorjaar van 2010 een inhoudelijk werkgroep met het uitwerken van een nieuwe invulling voor het Bruggemuseum-Gezelle. Het werk van Guido Gezelle (1830-1899) zou het uitgangspunt worden van de nieuwe opstelling. Dat is immers wat hem vandaag nog belangrijk en inspirerend maakt. Vandaag kennen we in de eerste plaats de gedichten van Gezelle, maar hij gebruikte zijn pen ook voor andere zaken. Gezelle schreef proza, maakte vertalingen, was redacteur van volkskundige en taalkundige tijdschriften, was actief als publicist en verdiepte zich in de studie van de taal met onder andere een Woordentas van 150.000 bewaarde steekkaarten als resultaat. Ook in zijn manier van schrijven was hij veelzijdig: Gezelle was vertrouwd met de classicistische conventies maar hij was tegelijk op zoek naar een eigen vorm en was niet bang voor experiment. Hij bleef niet zonder invloed op latere schrijvers, van Paul van Ostaïjen tot Hugo Claus.

Gezelle heeft een omvangrijk oeuvre nagelaten. Het museum wil de bezoeker daarvan laten proeven. Het werk van Gezelle wordt gepresenteerd aan de hand van vijf thema's: natuur, religie, taal- en volkskunde, vriendschap en traditie en vernieuwing. Per thema selecteerde de werkgroep een aantal teksten die niet alleen het thema maar ook de evolutie in het werk van Gezelle weergeven. Rond elke tekst worden een aantal objecten samengebracht en in het museum gepresenteerd. In de hal van het museum en in elke zaal zijn 'woordenwolken' aangebracht, in de zaal rond het thema natuur zelfs een heuse woordenboom. Zij getuigen van de enorme rijkdom van Gezelles woordenschat.

Daarnaast kunnen bezoekers een multimediapresentatie raadplegen die de vijf thema's van het museum herneemt. De bezoeker kan verder grasduinen in teksten, maar ook klankfragmenten beluisteren en enkele filmpjes bekijken. Zo hebben uiteenlopende artiesten gedichten van Gezelle op muziek gezet. Er zijn fragmenten uit een radio-opname waarin Stijn Streuvels vertelt over zijn 'nonkel Guido'. Een journaal-filmpje toont hoe het museum er in de jaren vijftig uitzag.

De permanente opstelling beslaat drie museumzalen. Het museum beschikt ook over een ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen. Samen met het vernieuwde museum opent op 30 april de tentoonstelling 'Gezelle in vertaling', opgezet naar aanleiding van 50 jaar Guido Gezellegenootschap.

Partners

Voor de uitwerking van de museumopstelling kon het Bruggemuseum rekenen op de medewerking van een inhoudelijke werkgroep. Deze bestond uit de professoren Piet Couttenier (UA) en Johan van Iseghem (K.U.Leuven/KULAK), Leen Speecke, directrice van de Openbare Bibliotheek Brugge en Els Depuydt van het Gezellearchief dat aan de Openbare Bibliotheek Brugge verbonden is. De samenwerking met de Openbare Bibliotheek Brugge was en is belangrijk. Daar berust immers het Guido Gezellearchief, een rijke collectie met handschriften, brieven, Woordentasfiches, boeken, foto's en documentatie van en in verband met Gezelle.

Het ontwerp bureau Monkey Business werkte de vormgeving van het museum uit. De multimediapresentatie werd ontwikkeld door Canjotto.

Openingsweekend

Tijdens het openingsweekend van 30 april en 1 mei kan de bezoeker niet alleen het heringerichte museum ontdekken. Er staan ook allerlei activiteiten op het programma. De toegang is het hele weekend gratis.

Zaterdag 30.04.2011 - museum toegankelijk van 13.30 tot 17.00 uur

- Doorlopend: een hapje en een drankje, kinderatelier 'Een gezellige beestenboel'
- Gezellewandeling in de wijk (14 u. + 15u.)*
- Voordracht Gezellepoëzie door Bart Cafmeyer en Arnold Sercu (14 u. + 15.30u.)
- Rondleiding in het museum (14.30 u. + 15.30u.)*
- Muziek door leerlingen van het Stedelijk Conservatorium Brugge

*Ter plaatse inschrijven voor wandeling en rondleiding.

Zondag 01.05.2011 - museum toegankelijk van 10.00 tot 18.00 uur

Op 1 mei is het in heel Vlaanderen en Brussel Erfgoeddag, dit jaar met als thema 'Armoede troef'. Het Bruggemuseum-Gezelle is een van de deelnemende musea. In samenwerking met Curieus vzw en Netwerk Vrijetijdsparticipatie werd een workshop rappen georganiseerd, waarbij de deelnemers zich inspireerden op het werk van Gezelle. Op 1 mei brengen zij hun rap tijdens een optreden in de museumtuin.

- Rapoptreden 'Gezelle in de RAPte' (14u. + 15.30u.)
- Doorlopend: stockverkoop van boeken i.v.m. Gezelle

Tentoonstelling 'Gezelle in vertaling'

Het Guido Gezellegenootschap bestaat in 2011 vijftig jaar. Het genootschap wil het literaire werk van Gezelle en de studie omtrent de dichter levendig houden en stimuleren. Tot nu toe richtte het genootschap zich sterk op een wetenschappelijk publiek en werd het aantal leden beperkt gehouden. Forsers kregen de kans hun onderzoek publiek te maken via het tijdschrift Gezellekroniek.

Nu wil het Gezellegenootschap een nieuwe richting inslaan, zonder daarom de traditie van een forum voor het wetenschappelijk onderzoek helemaal te verlaten. Men wil een ruimer publiek aanspreken. Dit publiek wil het genootschap bereiken via lezingen, kleine tentoonstellingen, publicaties en activiteiten.

Op 30 april opent in het Bruggemuseum-Gezelle de tentoonstelling 'Gezelle in vertaling'. De bezoeker krijgt hier een staalkaart van Gezellevertalingen, van het Afrikaans tot het Tsjechisch met heel wat talen er tussenin. Vertalingen van gedichten verschenen reeds tijdens Gezelles leven. Na zijn dood publiceerde men grotere selecties in boekvorm, al dan niet als onderdeel van overzichtsbloemlezingen met Vlaamse of Nederlandse poëzie. De tentoonstelling toont vertalingen in boekvorm, bijeen gebracht door een privéverzamelaar.

Historiek van het museum

De familie Gezelle - vader, moeder en vijf kinderen - woonde van 1828 tot 1849 in het huis aan de Rolweg 64. De eigenaar van het huis was Theodore Van de Walle, een rijke wijnhandelaar uit de Brugse binnenstad. Het huis aan de Rolweg was zijn buitenhuis, waar hij tevens kon experimenteren met het kweken van bomen en planten. Vader Gezelle was als hovenier in dienst van Van de Walle. De familie Gezelle beschikte slechts over een klein gedeelte van de woning (de keuken-woonkamer, de opkamer, een kleine kelder en zolder). Guido Gezelle werd er in 1830 geboren.

Al kort na het overlijden van Gezelle in 1899 neemt de waardering voor de figuur en zijn werk een hoge vlucht. Regelmatig worden herdenkingen georganiseerd en initiatieven genomen om de herinnering aan de dichter levend te houden. Op 18 juni 1926 wordt de vereniging Gezelle-Museum opgericht. Zij sluit een overeenkomst met de stad Brugge: de stad koopt het geboortehuis en de tuin aan en stelt enkele kamers ter beschikking van de vereniging. Op 14 september 1926 wordt het museum officieel ingewijd om definitief te openen in de lente van 1927. Elisa Lateur, zus van Frank Lateur (Stijn Streuvels) en een nicht van Gezelle, wordt de eerste huisbewaarster.

De eerste conservator en spilfiguur van het museum is priester Paul Allossery (1875-1943). Hij legt de basis voor de collectie handschriften, eerste drukken, vertalingen, memorabilia... die nu nog in het Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge bewaard wordt. Ook binnen de Gezellestudie is hij een belangrijke figuur. Allossery blijft conservator tot aan zijn dood in 1943.

Door het overlijden van Allossery en de oorlogsomstandigheden raakt het museum wat verwaarloosd. De vochtigheid wordt een steeds groter probleem en bedreigt de aanwezige documenten, het archief wordt steeds onoverzichtelijker. In 1971 wordt de vereniging Gezelle-Museum ontbonden en koopt de stad ook de inhoud van het museum. De documenten gaan naar de stadsbibliotheek waar ze beter bewaard en geordend kunnen worden. Tot op vandaag worden de documenten daar bewaard, in het Gezellearchief dat een onderdeel is van de Openbare Bibliotheek Brugge (www.gezelle.be). In 1985 wordt het beheer van het museum overgedragen aan de Stedelijke Musea, het archief blijft bij de Openbare Bibliotheek.

De stad begint met de restauratie van het geboortehuis van de dichter. Ze wil het huis terugbrengen naar de toestand tijdens Gezelles leven. Op 12 juli 1976 heropent het museum. Later volgen nog herinrichtingen in 1982 en 1999, met tussendoor kleinere ingrepen in de opstelling. Het verhaal eindigt voorlopig met de tijdelijke opstelling voor 'Poëzie in Dubbeltijd' in 2010 en de herinrichting in 2011.

De museumbezoeker kan niet alleen toeven in het geboortehuis van de dichter, hij kan ook genieten van een prachtige tuin. De tuin wordt onderhouden door de Groendienst van de stad Brugge volgens de principes van het biologisch tuinieren. In 2007 legde men opnieuw een moestuin aan. Vrijwilligers onderhouden deze moestuin volgens dezelfde principes.

Meer info | Interviews

Afspraak kan geregeld worden via sarah.bauwens@brugge.be of T +32 50 44 87 08

Beeldmateriaal

> Afbeeldingen kunnen enkel voor promotionele doeleinden ten gunste van deze expositie gedownload worden op volgende link: <http://downloads.brugge.be/musea/gezelle.zip>.

> De persmap kan vanaf 29 april ook online geraadpleegd worden en teksten kunnen overgenomen worden via www.museabrugge.be

1. Gezelle in de tuin van mevr. Beck-Desalmon, 1893
© Openbare Bibliotheek Brugge, Guido Gezellearchief
2. Handschrift Bonte abeelen, 1897
© Openbare Bibliotheek Brugge, Guido Gezellearchief
3. Bloemenhulde op Gezelles geboortedag
© Openbare Bibliotheek Brugge, Guido Gezellearchief
4. Bruggemuseum-Gezelle vanop de Kruisvest
© Cel Fotografie Stad Brugge
5. Ontwerp zaal natuur Bruggemuseum-Gezelle
© Monkey Business

Praktische info Bruggemuseum-Gezelle

Locatie: Bruggemuseum-Gezelle, Rolweg 64, Brugge

Openingsuren: dagelijks van 9.30 tot 12.30 en van 13.30 tot 17 uur, gesloten op maandag
Wel open op paas- en pinkstermaandag

Tentoonstelling: 'Gezelle in vertaling' van 30.04.2011 tot 19.06.2011

Tickets: € 2 (individueel) | € 1 [reductie en jongeren 6-25 jaar]
gratis voor kinderen t/m 5 jaar en inwoners van Brugge

Meer info: www.museabrugge.be

Verzoek

Wij verzamelen alle mogelijke recensies betreffende onze musea en evenementen. Daarom vragen wij u een kopie van het door u gepubliceerde artikel, of een cd met de desbetreffende uitzending, op te sturen naar Sarah Bauwens, hfd pers & communicatie Musea Brugge, Dijver 12, B- 8000 Brugge.

U kunt de bestanden ook digitaal bezorgen (ftp of url doorgeven) t.a.v. sarah.bauwens@brugge.be

Met dank voor uw medewerking en belangstelling.

Toespraak Burgemeester Patrick Moenaert

28 april 2011

Dames en heren,

Ik heet u van harte welkom in het geboortehuis van Guido Gezelle. Vandaag willen we u graag laten kennismaken met de nieuwe permanente opstelling van het Bruggemuseum-Gezelle. Deze opstelling stelt het werk centraal van de taalvirtuoos Gezelle, maar daarover krijgt u zo dadelijk meer toelichting.

Stad Brugge vindt het belangrijk dat Gezelle zijn plaats behoudt in Brugge. Hij is immers een van de belangrijkste dichters uit het Nederlandse taalgebied in de 19de eeuw, geboren en gestorven in onze stad. Tot vandaag weten literatuurlijfhebbers en auteurs hem te appreciëren. Aan hen, en vele anderen, willen we de kans bieden op deze prachtige plek te proeven van en, wie weet, geïnspireerd te raken door het werk van Gezelle.

De stad is al van bij het ontstaan bij het museum betrokken. In 1926 werd de vereniging Gezelle-Museum opgericht, die een collectie rond de priester-dichter wilde uitbouwen en zijn naam en faam levendig wilde houden. De vereniging sloot een overeenkomst met de stad, waarbij de stad een deel van het geboortehuis en de tuin aankocht en enkele kamers ter beschikking stelde van de vereniging. Op 14 september 1926 werd het Gezellemuseum officieel ingehuldigd. De sterke kracht achter de hele onderneming was de eerste conservator Paul Allossery, die de basis legde voor de belangrijke collectie handschriften, drukken, documentatie... die nu in het Gezellearchief van de (Stedelijke) Openbare Bibliotheek Brugge bewaard wordt.

Het overbrengen van deze stukken naar de Openbare Bibliotheek gebeurde begin jaren '70. Toen werd de vereniging Gezelle-Museum ontbonden en haar bezit overgedragen aan de stad. Deze besloot het geboortehuis van de dichter te restaureren en het uitzicht terug te brengen naar de situatie van 1830, het geboortjaar van Gezelle.

Daarna kende het museum herinrichtingen in de jaren '70 en '80. In 1985 werd het beheer van het museum overgedragen aan de Stedelijke Musea - tevoren was ook dit een opdracht van de Openbare Bibliotheek. In 1999 volgde weer een herinrichting naar aanleiding van het Gezellejaar. Deze bleef behouden tot de start van het project Poëzie in Dubbeltijd, begin 2010.

En zo belanden we bij de herinrichting die we vandaag aan u voorstellen. Om deze extra in de verf te zetten, organiseert het Bruggemuseum-Gezelle op 30 april en 1 mei een openingsweekend.

Op zaterdag 30 april opent het museum in de namiddag de deuren voor het publiek. Bezoekers kunnen dan inschrijven voor een rondleiding in het museum of voor een Gezellewandeling in de wijk. Bart Cafmeyer zal poëzie van Gezelle voordragen en voor de jongsten is er doorlopend het kinderatelier 'Een gezellige beestenboel'. Een natje en een droogje worden ook voorzien.

Op zondag 1 mei is het museum een van de deelnemers aan Erfgoeddag met dit jaar als thema 'Armoede troef'. Naar aanleiding hiervan werkte het museum samen met Curieus vzw en het Netwerk Vrijtijdsparticipatie. De partners organiseerden een workshop rappen waarbij de deelnemers zich lieten inspireren door Gezelle en de thema's waarover hij schreef. Het resultaat wordt zondagnamiddag ten gehore gebracht in het museum.

Tijdens het openingsweekend kan men meteen ook de tentoonstelling 'Gezelle in vertaling' bezoeken. Deze werd opgezet n.a.v. 50 jaar Guido Gezellevereniging en brengt een staalkaart van Gezellevertalingen, van het Afrikaans tot het Tsjechisch met heel wat talen tussenuit. Alle getoonde boeken komen uit een privécollectie. De tentoonstelling loopt tot 19 juni.

Dan geef ik u graag nog mee welke andere activiteiten er nog voor de zomer op het programma van het museum staan.

- Het Bruggemuseum-Gezelle verleent zijn medewerking aan het colloquium 'Gezelle vandaag', een organisatie van het Guido Gezellegenootschap dat dit jaar 50 jaar bestaat. Het colloquium vindt plaats op 21 mei in Brugge. Op het programma staan lezingen, muziek, voordracht en een bezoek aan het museum.
- Op 26 juni neemt het museum voor de eerste keer deel aan Open Tuinen, een initiatief van de Landelijke Gilden. Het museum organiseert die dag een Poëzieaperitief met gedichten rond het thema natuur en water (water is immers het thema van Open Tuinen 2011).
- Op 2 juli opent in het museum de tentoonstelling 'Ooze Wieze Watte?'. Deze rondreizende tentoonstelling licht de betekenis toe van een aantal kinderliedjes zoals 'Altijd is Kortjakje ziek', 'Hoedje van papier', 'Hop Marjanneke', 'Witte zwanen, zwarte zwanen'.... Want achter eeuwenoude liedjes schuilen soms betekenissen die wij niet meer kennen, met verwijzingen naar echte gebeurtenissen, volksverhalen, personen... De tentoonstelling is gericht op kinderen (en hun (groot)ouders); doe-activiteiten zijn verzekerd.

Ten slotte een woord van dank want de nieuwe opstelling kwam er maar dankzij de medewerking van velen. De inhoudelijke werkgroep boog zich over het concept van het museum, selecteerde teksten en objecten. Voor hun inbreng in deze werkgroep dankt het Bruggemuseum de professoren Couttenier en Van Iseghem, beiden grote Gezellekenners; Leen Speecke en Els Depuydt van de Openbare Bibliotheek Brugge en het Gezellearchief, belangrijke en coöperatieve partners.

De ideeën van de inhoudelijke werkgroep werden door het bureau Monkey Business letterlijk en figuurlijk vormgegeven. Canjotto zorgde voor de multimediapresentatie. We willen beide bedanken voor hun creatieve ideeën.

Voor hun medewerking ook dank aan het Stadsarchief Brugge, de Openbare Bibliotheek Brugge, de stadsfotografen en de Provinciale Bibliotheek Tolhuis. En natuurlijk dank aan de collega's van het Bruggemuseum en Musea Brugge, in het bijzonder aan het technisch atelier en aan de afdeling Collectie en Documentatie.